

17 березня
2023 року

Комунальна установа
"Центр професійного розвитку педагогічних працівників"
Новомосковської міської ради

**Розбудова внутрішньої
системи забезпечення
якості освіти ЗЗСО:
маршрут
до успішної школи**

Система забезпечення якості освіти

**Система ЗОВНІШНЬОГО
забезпечення якості освіти**

**ВНУТРІШНЯ система
забезпечення якості освіти**

Інституційний аудит: що варто знати?

Як пов'язані інституційний аудит та внутрішня система забезпечення якості освіти?

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Розділ V

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Стаття 41. Система забезпечення якості освіти

3. Система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти) може включати:

стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;

систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;

оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;

оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;

забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;

забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;

створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Розділ VI

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Стаття 42. Система забезпечення якості повної загальної середньої освіти

1. Система забезпечення якості у сфері загальної середньої освіти формується відповідно до [Закону України "Про освіту"](#) з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та включає такі складові:

✓ систему забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);

систему зовнішнього забезпечення якості освіти;

систему забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

✓ 2. Внутрішня система забезпечення якості освіти формується закладом освіти та має, зокрема, включати механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності.

Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти розробляються центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти, затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки та оприлюднюються на їхніх офіційних вебсайтах.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

30.11.2020 № 1480

Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 42 Закону України "Про повну загальну середню освіту", пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з метою забезпечення формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти, що додаються.
2. Директорату шкільної освіти (Осмоловський А.) і Державній службі якості освіти України (Гурак Р.) забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційних вебсайтах Міністерства освіти і науки України та Державної служби якості освіти України.
3. Контроль за виконання цього наказу покласти на заступника Міністра Мандзій Л.

Т.в.о. Міністра

С. Шкарлет

Структура:

Розділ I. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі

- ✓ Розроблення стратегій і процедур
- ✓ Самооцінювання
- ✓ Як планувати подальший розвиток

Розділ II. Методи збору інформації

- ✓ Вивчення документації
- ✓ Опитування
- ✓ Спостереження

Розділ III. Напрями самооцінювання освітньої діяльності

- ✓ Освітнє середовище закладу освіти
- ✓ Система оцінювання здобувачів освіти
- ✓ Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників
- ✓ Управлінські процеси закладу освіти

Зразки інструментарію

- ✓ анкети
- ✓ форми спостереження
- ✓ запитання для самоаналізу

АБЕТКА ДЛЯ ДИРЕКТОРА

Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти

Хто може використовувати?

- ✓ Керівники, заступники керівників закладів освіти
- ✓ Педагогічні працівники
- ✓ Органи місцевого самоврядування, засновники закладів освіти

Абетка для директора

2-е видання

Етапи розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

ПРОЄКТУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ

- ▶ Визначення мети функціонування системи
- ▶ Визначення критеріїв оцінювання функціонування системи
- ▶ Визначення необхідних ресурсів
- ▶ Прийняття управлінських рішень
- ▶ Визначення компонентів та механізмів функціонування системи

САМООЦІНЮВАННЯ

- ▶ Моніторинг процесів системи
- ▶ Визначення рівня якості функціонування системи
- ▶ Аналіз результатів моніторингу
- ▶ Визначення результатів функціонування системи

ЗВІТУВАННЯ

- ▶ Аналіз стану функціонування системи
- ▶ Визначення шляхів вдосконалення функціонування системи

ПЛАНУВАННЯ

- ▶ Визначення заходів для вдосконалення функціонування системи

З чого починати розбудову внутрішньої системи забезпечення якості освіти?

Етап 1. Проєктування внутрішньої системи

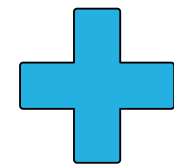
Перший етап складається з таких кроків:

- ▶ Визначення **цілей** функціонування внутрішньої системи
- ▶ Визначення необхідних **ресурсів**
- ▶ Визначення **компонентів та механізмів** функціонування внутрішньої системи
- ▶ Визначення **критеріїв оцінювання** функціонування внутрішньої системи
- ▶ **Прийняття управлінських рішень** щодо функціонування внутрішньої системи

Якою може бути орієнтовна структура Положення про внутрішню систему?

- **Мета і завдання розбудови внутрішньої системи та принципи**, на яких вона ґрунтується.
- **Напрями, правила, критерії та індикатори самооцінювання** освітніх та управлінських процесів.
- **Процедури та інструментарій самооцінювання**, його періодичність.
- **Методи та джерела збору інформації.**

ВКЛЮЧАЄ:

- **механізми забезпечення академічної доброчесності;**
 - **порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності;**
 - **види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності**
- (ч. 2 ст. 42 ЗУ “Про повну загальну середню освіту”)*

ЕТАПИ процедури розроблення та затвердження Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

1. Створення робочої групи.

(адміністрація, педагоги, батьки, здобувачі освіти, представники місцевої громади, експерти)

2. Розроблення проєкту Положення.

3. Попереднє обговорення проєкту Положення за участю представників педагогічного та учнівського колективів, батьків.

4. Доопрацювання проєкту Положення (у разі наявності обґрунтованих і доцільних пропозицій і зауважень).

5. Схвалення Положення педагогічною радою закладу освіти.

6. Ознайомлення учасників освітнього процесу зі стратегією (політикою) забезпечення якості освіти та процедурами її втілення.

7. Оприлюднення Положення на вебсайті закладу освіти, а в разі відсутності – на вебсайті його засновника.

Етап 2. Самооцінювання освітніх та управлінських процесів

Самооцінювання проводиться у закладі освіти для того, щоб вивчити та оцінити ефективність функціонування внутрішньої системи з метою поліпшення діяльності закладу освіти.

Яку модель самооцінювання обрати?

ПРИЗНАЧИТИ наказом керівника особу,
ВІДПОВІДАЛЬНУ за проведення **ЩОРІЧНОГО** самооцінювання

НАКАЗ по закладу освіти!

Що потрібно узгодити з учасниками освітнього процесу для проведення самооцінювання:

Склад робочої групи

Самооцінювання: що вивчати і з якою періодичністю?

Кого залучати до процесу самооцінювання якості освітньої діяльності закладу?

У які терміни відбувається самооцінювання якості освітньої діяльності?

Узагальнення результатів вивчення освітньої діяльності закладу та визначення рівня якості

Етап 3. Звітування

Третій етап складається з таких кроків:

- ▶ аналіз стану функціонування системи;
- ▶ визначення шляхів удосконалення функціонування системи.

Результати самооцінювання **РОЗГЛЯДАЮТЬСЯ** на засіданні педагогічної ради
ОБГОВОРЮЮТЬСЯ з представниками учнівства і батьків
ПРОВОДИТЬСЯ SWOT-аналіз з метою визначення сильних та слабких сторін закладу освіти, можливостей та загроз за кожним напрямом оцінювання
ГОТУЮТЬСЯ висновки (є складовою **ЩОРІЧНОГО звіту** про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною **РІЧНОГО ПЛАНУ РОБОТИ** на наступний навчальний рік)

Як врахувати результати самооцінювання у річному звіті?

СТРУКТУРА РІЧНОГО ЗВІТУ КЕРІВНИКА ЗЗСО

1

Аналіз виконання стратегії розвитку закладу (виконання завдань, які передбачені стратегією розвитку на звітний навчальний рік) — що виконано, що не виконано і чому

2

Вивчення освітньої діяльності та управлінських процесів

3

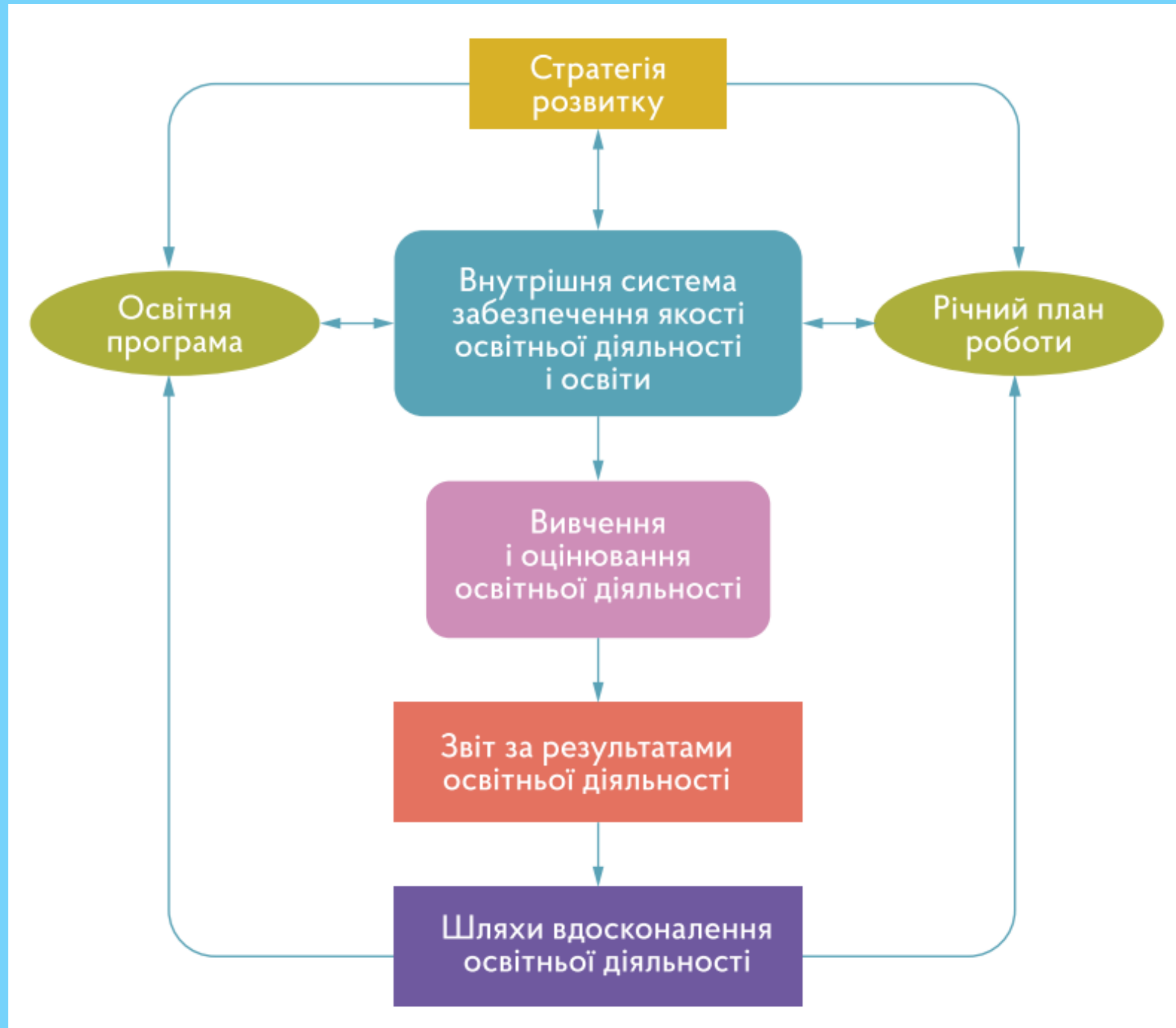
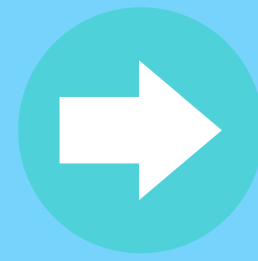
Результати оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти (самооцінювання)

4

Шляхи удосконалення якості освітньої діяльності та якості освіти на наступний навчальний рік

ОБГОВОРИТИ річний звіт щодо діяльності закладу освіти із громадою школи та **ОПРИЛЮДНИТИ** його на вебсайті закладу освіти

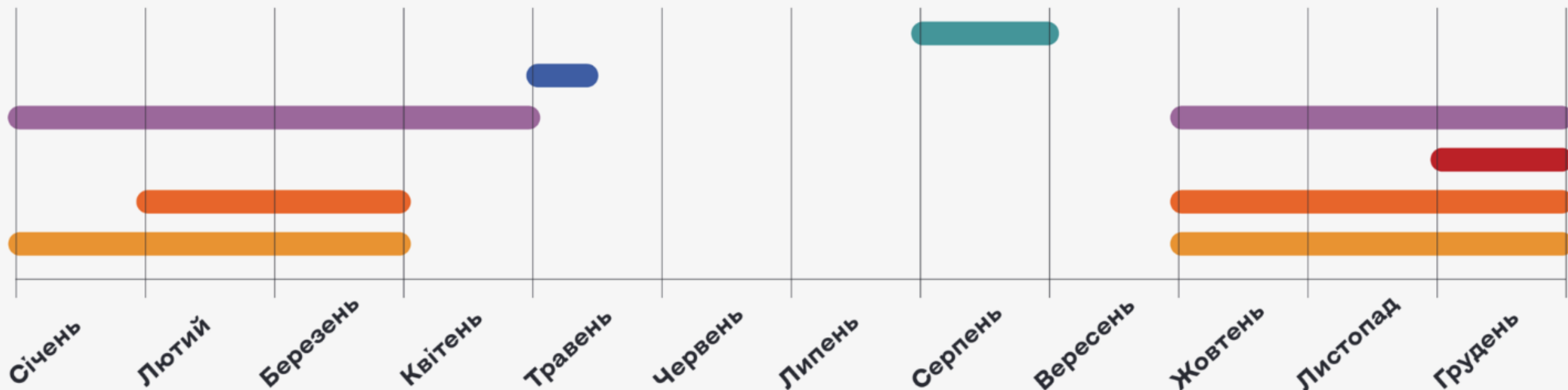
Етап 4. Планування

Самооцінювання: чекліст для директора

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Моніторинг освітнього середовища

Опитування учасників освітнього процесу

Моніторинг навчальних досягнень

Спостереження за навчальними заняттями

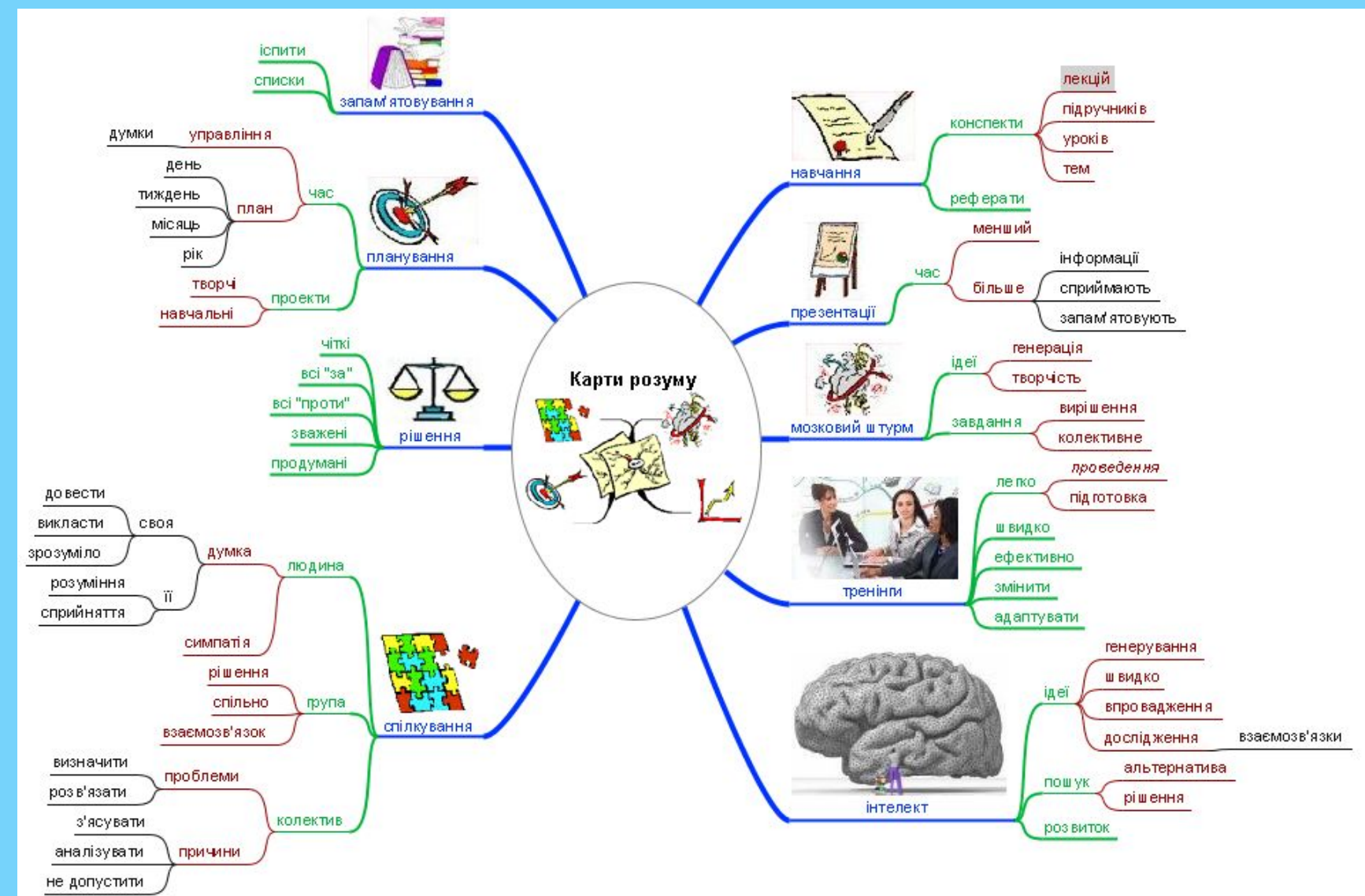
Оцінювання

Звіт про освітню діяльність

ПРАКТИКУМ

"Комплексне самооцінювання якості освітніх та управлінських процесів"

Напрями самооцінювання освітньої діяльності закладу освіти

ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

- створення безпечних і комфортних умов навчання та праці
- забезпечення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації
- забезпечення інклюзивного та мотивуючого до навчання освітнього простору

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

- наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень
- використання системи оцінювання, спрямованого на моніторинг навчальних досягнень кожного здобувача освіти (йдеться про те, щоб кожен вчитель дивився на учня в динаміці)
- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінки

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- ефективне планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти
- постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників
- налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти
- організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ

- наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань
- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм
- ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою
- формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності

Оцінювання освітніх та управлінських процесів ЗЗСО

15 вимог
(певні настанови, поради щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти)

52 критерії
(мірило, інструмент для оцінювання окремих компонентів)

96 індикаторів
(показники, що визначають зміст критеріїв)

КРИТЕРІЇ ТА ІНДИКАТОРИ

оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти (у сфері загальної середньої освіти)

Напрямок оцінювання	Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації
1. Освітнє середовище закладу освіти	1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці	1.1.1. Приміщення і територія закладу освіти є безпечними та комфортними для навчання та праці	1.1.1.1. Облаштування території закладу та розташування приміщень є безпечними	1.1.1.1. Спостереження, опитування
			1.1.1.2. У закладі освіти забезпечується комфортний повітряно-тепловий режим, освітлення, прибирання	1.1.1.2. Спостереження, опитування

**Орієнтовані рівні оцінювання
закладу загальної середньої освіти щодо дотримання
вимоги/правила організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення
якості освіти**

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти			
Перший (високий)	Другий (достатній)	Третій (вимагає покращення)	Четвертий (низький)
Напрямок оцінювання 1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ			
Вимога/правило організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти			
1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці			
1.1.1. Територія та приміщення чисті, охайні, та доглянуті	1.1.1. Територія та приміщення чисті та охайні	1.1.1. На території закладу є нагромадження сміття, будівельного матеріалу, опалого листя тощо	1.1.1. Територія закладу та/або приміщення – занедбані та небезпечні для учасників освітнього процесу. На території наявні колючі кущі, дерева, рослини, гриби з отруйними властивостями

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності

Високий (перший)

4 бали:
у **всіх**
випадках,
описаних
вербально, або
у **76% – 100%**
при
математичном
у обрахунку

Достатній

(другий) 3 бали:
спостерігається у
більшості
випадків,
описаних
вербально, або
51% – 75% при
математичному
обрахунку

Вимагає покращення

(третій) 2 бали:
спостерігається у
поодиноких
випадках або від
26% до 50% при
математичному
обрахунку

Низький

(четвертий) 1 бал:
випадки **не**
спостерігаються/норма
законодавства **не**
дотримується або до
25% при
математичному
обрахунку

Вимоги	4.2.1	4.2.2	4.2.3	4.2.4	4.2.5
Рівень оцінювання вимоги/правила	ВП (вимагає покращення)	Д (достатній)	В (високий)	Д (достатній)	Н (низький)
Рівень оцінювання Вимоги/правила (в балах)	2	3	4	3	1
Середньоарифметичний бал/ розрахунок	$(2 + 3 + 4 + 3 + 1) / 5 = 2,6$				
Рівень оцінювання напряму	вимагає покращення				

**Рухаємося маршрутом
до УСПІШНОЇ ШКОЛИ:)**

